

महाराष्ट्र शासन राजपत्र

असाधारण भाग चार

वर्ष ९, अंक ८]

सोमवार, मार्च १३, २०२३/फाल्गुन २२, शके १९४४

[पृष्ठे १९, किंमत : रुपये २३.००

असाधारण क्रमांक १३

प्राधिकृत प्रकाशन

महाराष्ट्र विधानमंडळाचे अधिनियम व राज्यपालांनी प्रख्यापित केलेले अध्यादेश व केलेले विनियम.

अनुक्रमणिका

सन २०२३ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक १२.—दिनांक ३१ मार्च २०२३ रोजी संपणाऱ्या वर्षाच्या सेवांसाठी व प्रयोजनांसाठी राज्याच्या एकत्रित निधीतून आणखी विवक्षित रकमा देणे व त्यांचे विनियोजन करणे यांस अधिकृत मंजूरी देण्यासाठी अधिनियम.	पृष्ठे १-१९
---	----------------

दिनांक १० मार्च २०२३ रोजी माननीय राज्यपालांनी संमती दिलेला महाराष्ट्र विधानमंडळाचा पुढील अधिनियम माहितीसाठी, याद्वारे, प्रसिद्ध करण्यात येत आहे.

सतिश वाघोले,
प्रभारी सचिव (विधि विधान),
महाराष्ट्र शासन,
विधि व न्याय विभाग.

सन २०२३ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक १२.

(माननीय राज्यपालांची संमती मिळाल्यानंतर “ महाराष्ट्र शासन राजपत्रात ” दिनांक १३ मार्च २०२३ रोजी प्रथम प्रसिद्ध केलेला अधिनियम.)

दिनांक ३१ मार्च २०२३ रोजी संपणाऱ्या वर्षाच्या सेवांसाठी व प्रयोजनांसाठी राज्याच्या एकत्रित निधीतून आणखी विवक्षित रकमा देणे व त्यांचे विनियोजन करणे यांस अधिकृत मंजूरी देण्यासाठी अधिनियम.

ज्याअर्थी, भारताच्या संविधानाच्या अनुच्छेद २०४ तसेच अनुच्छेद २०५ अन्वये, दिनांक ३१ मार्च २०२३ रोजी संपणाऱ्या वर्षाच्या सेवांसाठी व प्रयोजनांसाठी राज्याच्या एकत्रित निधीतून आणखी रकमांचे विनियोजन करण्यासाठी विनियोजन अधिनियम संमत करण्याकरिता; आणि उक्त रकमांच्या प्रदानास अधिकृत मंजूरी देण्याच्या प्रयोजनाकरिता तरतूद करणे आवश्यक आहे ;

त्याअर्थी, भारतीय गणराज्याच्या चौऱ्याहत्तराव्या वर्षी, याद्वारे, पुढील अधिनियम करण्यात येत आहे :—

१. या अधिनियमास, महाराष्ट्र (पुरवणी) विनियोजन अधिनियम, २०२३ असे म्हणावे.

संक्षिप्त नाव.

(१)

सन २०२२-

२०२३ या

वित्तीय

वर्षासाठी

राज्याच्या

एकत्रित

निधीतून

रुपये

६३,८३,९७,२५,०००

काढणे.

२. राज्याच्या एकत्रित निधीतून, दिनांक ३१ मार्च २०२३ रोजी संपणाऱ्या वर्षात, या सोबत जोडलेल्या अनुसूचीच्या स्तंभ (२) मध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या सेवा व प्रयोजने यांच्या बाबतीतील कित्येक खर्च भागविण्यासाठी रकमा देतेवेळी यासोबत जोडलेल्या अनुसूचीच्या स्तंभ (४) मध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या रकमांपेक्षा अधिक नसतील इतक्या म्हणजे सहा हजार तीनशे त्र्याऐंशी कोटी, सत्त्याण्णव लाख, पंचवीस हजार रुपये एवढी एकूण बेरीज होणाऱ्या रकमा देता येतील व त्यांचा विनियोग करता येईल.

विनियोजन.

३. या अधिनियमाद्वारे, राज्याच्या एकत्रित निधीतून ज्या रकमा देण्यासाठी व त्यांचा विनियोग करण्यासाठी अधिकृत मंजूरी देण्यात आलेली आहे, त्या रकमांचा विनियोग, दिनांक ३१ मार्च २०२३ रोजी संपणाऱ्या वर्षाच्या संबंधात अनुसूचीत दर्शविलेल्या सेवा व प्रयोजने यांकरिता करण्यात येईल.

अनुसूची (कलमे २ व ३ पहा)				
अनुदानाचा किंवा इतर विनियोजनाचा क्रमांक (१)	कामे व प्रयोजने (२)	लेखाशिर्ष (३)	विधानसभेने मत देऊन मंजूर केलेल्या रकमांपेक्षा एकत्रित निधीवर भारित केलेल्या रकमांपेक्षा	
			अधिक नसतील अशा रकमा - (४)	एकूण
			रुपये	रुपये
		ए-महसुली लेखावरील खर्च गृह विभाग		
बी-१	पोलीस प्रशासन	२०१४, २०५५, २०७०, इतर प्रशासनिक सेवा	११,००० ...	११,०००
बी-२	राज्य उत्पादन शुल्क	२०३९, राज्य उत्पादन शुल्क	१,४८,०८,००० ...	१,४८,०८,०००
बी-३	वाहतूक प्रशासन	२०४१, ३०५५, ३०५६, वाहनावरील कर मार्ग परिवहन अंतर्देशीय जल परिवहन	२,६७,७३,३२,००० ...	२,६७,७३,३२,०००
बी-५	तुरुंग	२०५६, तुरुंग	१,००० ...	१,०००
बी-७	आर्थिक सेवा	३००१, ३०५१, भारतीय रेल्वे-धोरण निश्चिती, संचालन, संशोधन व इतर संकीर्ण संघटना बंदरे व दीपगृहे	२,००० ...	२,०००
		एकूण-गृह विभाग	२,६९,२१,५४,००० ...	२,६९,२१,५४,०००
		महसूल व वन विभाग		
सी-१	महसूल आणि जिल्हा प्रशासन	२०२९, २०४५, २०५३, २०७०, जमीन महसूल विक्रय वस्तू व सेवा यांवरील इतर कर व शुल्क जिल्हा प्रशासन इतर प्रशासनिक सेवा	१,००० ...	१,०००

अनुसूची (कलमे २ व ३ पहा।)					
अनुदानाचा किंवा इतर विनियोजनाचा क्रमांक (१)	कामे व प्रयोजने (२)	लेखाशिर्ष (३)	विधानसभेने मत देऊन मंजूर केलेल्या रकमापेक्षा		एकूण
			एकत्रित निधीवर भारित केलेल्या रकमापेक्षा		
			अधिक नसतील अशा रकमा - (४)		
	रुपये	रुपये	रुपये	रुपये	
सी-२ मुद्रांक व नोंदणी	२०३०, मुद्रांक व नोंदणी	२,०००	...	२,०००	२,०००
सी-७ वने	२४०६, वनीकरण व वन्यजीवन २४१५, कृषिविषयक संशोधन व शिक्षण २५५१, डोंगराळ क्षेत्रे	३,०००	...	३,०००	३,०००
एकूण-महसूल व वन विभाग					
कृषि,पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग					
डी-३ कृषि सेवा	२४०१, पीक संवर्धन २४०२, मृद व जलसंधारण २४०६, वनीकरण व वन्यजीवन २४१५, कृषिविषयक संशोधन व शिक्षण	२,०००	...	२,०००	२,०००
डी-४ पशुसंवर्धन	२४०३, पशुसंवर्धन	७,०००	...	७,०००	७,०००
डी-६ मत्स्यव्यवसाय	२४०५, मत्स्यव्यवसाय	१२,२७,५८,०००	...	१२,२७,५८,०००	१२,२७,५८,०००
एकूण-कृषि,पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग					
शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग					
ई-२ सर्वसाधारण शिक्षण	२२०२, सर्वसाधारण शिक्षण	३,०००	...	३,०००	३,०००

अनुसूची (कलमे २ व ३ पहा.)				
अनुदानाचा किंवा इतर विनियोजनाचा क्रमांक (१)	कामे व प्रयोजने (२)	लेखाशिर्ष (३)	विधानसभेने मत देऊन मंजूर केलेल्या रकमांपेक्षा अधिक नसतील अशा रकमा - (४)	एकूण
		रुपये	रुपये	रुपये
नगरविकास विभाग				
एफ-२	नगरविकास आणि इतर प्रगत सेवा	२०५३, २०७०, २२१७, ३०५४,	३,०००	३,०००
		जिल्हा प्रशासन इतर प्रशासनिक सेवा नगरविकास मार्ग व पूल	८,०००	८,०००
एकूण-शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग				
			८,०००	८,०००
वित्त विभाग				
जी-१	विक्रीकर प्रशासन	२०२०, २०४०, ३४७५,	९,६९,३९,०००	९,६९,३९,०००
		उत्पन्न व खर्च यांवरील करांची वसुली विक्री, व्यापार इत्यादींवरील कर इतर सर्वसाधारण आर्थिक सेवा	...	...
जी-५	कोषागार व लेखा प्रशासन	२०५४,	१०,९४,४९,०००	१०,९४,४९,०००
जी-६	निवृत्तिवेतने व इतर सेवानिवृत्ति लाभ	२०७१,	...	९,००,००,०००
		निवृत्तिवेतने व इतर सेवानिवृत्ति लाभ	२०,६३,८०,०००	२९,६३,८०,०००
एकूण-वित्त विभाग				
			२०,६३,८०,०००	२९,६३,८०,०००

अनुसूची
(कलमे २ व ३ पहा)

अनुदानाचा किंवा इतर विनियोजनाचा क्रमांक	कामे व प्रयोजने	लेखाशिर्ष	विधानसभेने मत देऊन मंजूर केलेल्या रकमांपेक्षा		एकूण
			अधिक नसतील अशा रकमा -		
			(१)	(२)	
सार्वजनिक बांधकाम विभाग					
एच-३ गृहनिर्माण	२२१६,	गृहनिर्माण	९७,३९,४०,०००	...	९७,३९,४०,०००
एच-५ मार्ग व पूल	३०५४,	मार्ग व पूल	६,४२,४७,००,०००	...	६,४२,४७,००,०००
एच-६ सार्वजनिक बांधकामे आणि प्रशासकीय व कार्यचालन इमारती	२०५९, २२०२, २२०३, २२०५, २२१०, २२१७, २२३०, २४०३, २४०५,	सार्वजनिक बांधकामे सर्वसाधारण शिक्षण तंत्र शिक्षण कला व संस्कृती वैद्यकीय सेवा व सार्वजनिक आरोग्य नगरविकास कामगार, सेवायोजन व कौशल्य विकास पशुसंवर्धन मत्स्यव्यवसाय	८,०००	...	८,०००
एकूण-सार्वजनिक बांधकाम विभाग			७,३९,८६,४८,०००	...	७,३९,८६,४८,०००
जलसंपदा विभाग					
आय-३ पाटबंधारे, वीज आणि इतर आर्थिक सेवा	२४०२, २७०१, २७०२, २७०५, २७११, २८०१, ३४०२,	मृद व जलसंधारण मोठे व मध्यम पाटबंधारे लहान पाटबंधारे लाभक्षेत्र विकास पूर नियंत्रण व जलनिस्सारण वीज अवकाश संशोधन	४,०००	...	४,०००

अनुसूची (कलमे २ व ३ पहा।)					
अनुदानाचा किंवा इतर विनियोजनाचा क्रमांक (१)	कामे व प्रयोजने (२)	लेखाशिर्ष (३)	विधानसभेने मत देऊन मंजूर केलेल्या रकमापेक्षा	एकत्रित निधीवर भारित केलेल्या रकमापेक्षा	एकूण
			अधिक नसतील अशा रकमा - (४)		
			रुपये	रुपये	
एकूण-जलसंपदा विभाग					
			४,०००	...	४,०००
विधि व न्याय विभाग					
जे-१	न्यायदान	२०१४,	न्यायदान	४,०००	५,०००
जे-२	सेक्रेटरिएट आणि इतर सामाजिक आर्थिक सेवा	२०५२, २०७०, २२३५, २२५०, ३४७५,	सचिवालयीन-सर्वसाधारण सेवा इतर प्रशासनिक सेवा सामाजिक सुरक्षा व कल्याण इतर सामाजिक सेवा इतर सर्वसाधारण आर्थिक सेवा	१,००० ...	१,०००
एकूण-विधि व न्याय विभाग					
			२,०००	४,०००	६,०००
उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभाग					
के-१	विक्रीय वस्तू व सेवा यांवरील इतर कर व शुल्क	२०४५,	विक्रीय वस्तू व सेवा यांवरील इतर कर व शुल्क	...	४,५२,४७,०००
के-४	कामगार, सेवायोजन व कौशल्य विकास	२२३०,	कामगार, सेवायोजन व कौशल्य विकास	१,०००	१,०००
के-७	उद्योग	२८५१, २८५२, २८५३,	ग्रामोद्योग व लघुउद्योग उद्योग अलोहयुक्त खाणकाम व धातूशास्त्रीय उद्योग	...	७,६३,७७,९४,०००

अनुसूची
(कलमे २ व ३ पहा)

अनुदानाचा किंवा इतर विनियोजनाचा क्रमांक	कामे व प्रयोजने	लेखाशिर्ष	विधानसभेने मत देऊन मंजूर केलेल्या रकमापेक्षा		एकूण
			एकत्रित निधीवर भारित केलेल्या रकमापेक्षा		
			अधिक नसतील अशा रकमा -		
(१)	(२)	(३)	(४)	(५)	
		कामगार, सेवायोजन व कौशल्य विकास	रुपये	रुपये	रुपये
	२२३०,	सामाजिक सुरक्षा व कल्याण			
	२२३५,	पोषण आहार			
	२२३६,	पीक संवर्धन			
	२४०१,	पशुसंवर्धन			
	२४०३,	मात्स्यव्यवसाय			
	२४०५,	वनीकरण व वन्यजीवन			
	२४०६,	सहकार			
	२४२५,	इतर कृषिविषयक कार्यक्रम			
	२४३५,	ग्रामविकासासाठी विशेष कार्यक्रम			
	२५०१,	ग्रामीण रोजगार			
	२५०५,	लहान पाटबंधारे			
	२७०२,	वीज			
	२८०१,	नवीन व नवीकरणीय ऊर्जा			
	२८१०,	ग्रामोद्योग व लघुउद्योग			
	२८५१,	उद्योग			
	२८५२,	मार्ग व पूल			
	३०५४,	मार्ग परिवहन			
	३०५५,				
एकूण-आदिवासी विकास विभाग			८,०००	...	८,०००

सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग

२०७०, २२३५, २४०६, २४२५,	इतर प्रशासनिक सेवा सामाजिक सुरक्षा व कल्याण वनीकरण व वन्यजीवन सहकार	९३,३४,९६,३६,०००	...	९३,३४,९६,३६,०००
----------------------------------	--	-----------------	-----	-----------------

की-२ सहकार

अनुसूची
(कलमे २ व ३ पहा)

अनुदानाचा किंवा इतर विनियोजनाचा क्रमांक (१)	कामे व प्रयोजने (२)	लेखाशिर्ष (३)	विधानसभेने मत देऊन मजतूर केलेल्या रकमापेक्षा		एकूण	
			अधिक नसतील अशा रकमा -			
			रुपये	रुपये		
			(४)	(५)		
		इतर कृषिविषयक कार्यक्रम ग्रामोद्योग व लघुउद्योग उद्योग सचिवालयीन-आर्थिक सेवा नागरी पुरवठा	२४३५, २८५१, २८५२, ३४५१, ३४५६,	१३,३४,९६,३६,००० ...	१३,३४,९६,३६,०००	
		एकूण-सहकार, पणन व वस्तोद्योग विभाग				
		उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग				
		तंत्र शिक्षण	१,०००	...	१,०००	
		कला व संस्कृती	१०,२३,४९,०००	...	१०,२३,४९,०००	
		एकूण-उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग	१०,२३,५०,०००	...	१०,२३,५०,०००	
		महिला व बाल विकास विभाग				
		सामाजिक सुरक्षा व कल्याण पोषण आहार	४,०००	...	४,०००	
		एकूण-महिला व बाल विकास विभाग	४,०००	...	४,०००	
		पाणी पुरवठा व स्वच्छता विभाग				

अनुसूची (कलमे २ व ३ पहा)					
अनुदानाचा किंवा इतर विनियोजनाचा क्रमांक (१)	कामे व प्रयोजने (२)	लेखाशिर्ष (३)	विधानसभेने मत देऊन मंजूर केलेल्या रकमापेक्षा		एकूण
			अधिक नसतील अशा रकमा - (४)	रुपये	
वाय-२	पाणी पुरवठा व स्वच्छता	२२१५,	पाणी पुरवठा व स्वच्छता	१,०००	१,०००
			एकूण-पाणी पुरवठा व स्वच्छता विभाग	१,०००	१,०००
कौशल्य,रोजगार,उद्योजकता व नाविन्यता विभाग					
झेडए-१	व्याज प्रदाने	२०४९,	व्याज प्रदाने	...	५,९८,१७,४०,०००
झेडए-२	सेक्रेटरिएट आणि इतर सामाजिक सेवा	२२०३, २२३०, २२३५, २२५१, २४०६,	तंत्र शिक्षण कामगार, सेवायोजन व कौशल्य विकास सामाजिक सुरक्षा व कल्याण सचिवालयीन-सामाजिक सेवा वनीकरण व वन्यजीवन	१,०००	१,०००
			एकूण-कौशल्य,रोजगार,उद्योजकता व नाविन्यता विभाग	१,०००	५,९८,१७,४०,०००
पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग					
झेडडी-४	पर्यटन	३४५२,	पर्यटन	१,०००	१,०००
			एकूण-पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग	१,०००	१,०००
इतर मागास बहुजन कल्याण विभाग					

अनुसूची (कलमे २ व ३ पहा.)				
अनुदानाचा किंवा इतर विनियोजनाचा क्रमांक (१)	कामे व प्रयोजने (२)	लेखाशिर्ष (३)	विधानसभेने मत देऊन मंजूर केलेल्या रकमांपेक्षा	एकूण
			अधिक नसतील अशा रकमा - (४)	
			रुपये	रुपये
		वीज प्रकल्पांवरील भांडवली खर्च		
	४८०१,		११,०००	११,०००
		एकूण-जलसंपदा विभाग	...	११,०००
		नियोजन विभाग		
ओ-१०	इतर ग्रामविकास कार्यक्रमांवरील भांडवली खर्च	इतर सामाजिक सेवा यांवरील भांडवली खर्च इतर ग्रामविकास कार्यक्रम यावरील भांडवली खर्च पर्यटनावरील भांडवली खर्च	२,०००	२,०००
		एकूण-नियोजन विभाग	२,०००	२,०००
		आदिवासी विकास विभाग		
टी-६	जनजाति क्षेत्र विकास उपयोजना यावरील भांडवली खर्च	सार्वजनिक बांधकामावरील भांडवली खर्च शिक्षण, क्रीडा, कला व संस्कृती यांवरील भांडवली खर्च अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती, इतर मागासवर्ग व अल्पसंख्यांक यांचे कल्याण यांवरील भांडवली खर्च इतर सामाजिक सेवा यांवरील भांडवली खर्च मृद व जलसंधारण यावरील भांडवली खर्च वनीकरण व वन्यजीवन यावरील भांडवली खर्च सहकारावरील भांडवली खर्च मध्यम पाटबंधारे यावरील भांडवली खर्च लहान पाटबंधाऱ्यांवरील भांडवली खर्च मार्ग व पूल यावरील भांडवली खर्च	२,०००	२,०००

अनुसूची
(कलमे २ व ३ पहा)

अनुदानाचा किंवा इतर विनियोजनाचा क्रमांक	कामे व प्रयोजने	लेखाशिर्ष	विधानसभेने मत देऊन मंजूर केलेल्या रकमांपेक्षा		एकूण
			अधिक नसतील अशा रकमा -		
			रुपये	रुपये	
(१)	(२)	(३)	(४)	(५)	
एकूण-आदिवासी विकास विभाग					
सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग					
व्ही-३	सामाजिक सेवा यांवरील भांडवली खर्च	४४२५,	सहकारावरील भांडवली खर्च	१,०००	१,०००
		४४३५,	इतर कृषिविषयक कार्यक्रम यावरील भांडवली खर्च	...	...
		४८५१,	ग्रामोद्योग व लघुउद्योग यांवरील भांडवली खर्च	...	...
		५४७५,	इतर सर्वसाधारण आर्थिक सेवांवरील भांडवली खर्च	...	...
				१,०००	१,०००
एकूण-सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग					
मृद व जलसंधारण विभाग					
झेडएच-५	पाटबंधारे यांवरील भांडवली खर्च	४४०२,	मृद व जलसंधारण यावरील भांडवली खर्च	२,०००	२,०००
		४७०२,	लहान पाटबंधाऱ्यांवरील भांडवली खर्च	...	...
एकूण-मृद व जलसंधारण विभाग					
२,०००					
दिव्यांग कल्याण विभाग					
झेड आय-४	सामाजिक सुरक्षा व कल्याण यांवरील भांडवली खर्च	४२३५,	सामाजिक सुरक्षा व कल्याण यावरील भांडवली खर्च	१,०००	१,०००
		७६१०,	शासकीय कर्मचारी इत्यादींना कर्जे	३,०००	३,०००

अनुसूची (कलमे २ व ३ पहा)				
अनुदानाचा किंवा इतर विनियोजनाचा क्रमांक (१)	कामे व प्रयोजने (२)	लेखाशिर्ष (३)	विधानसभेने मत देऊन मंजूर केलेल्या रकमांपेक्षा अधिक नसतील अशा रकमा - (४)	एकूण रुपये
			रुपये	रुपये
		एकूण-दिव्यांग कल्याण विभाग	४,०००	४,०००
		एकूण-बी-भांडवली लेखावरील खर्च	४,०६,५६,४३,०००	४,०६,५६,४३,०००
		एकूण-बेरीज	५७,७६,७९,८०,०००	६३,८३,९७,२५,०००